

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 28. marts 2023
(OR. en)

6819/23

ECOFIN 187
UEM 46
SOC 143
EMPL 100
COMPET 143
ENV 174
EDUC 74
RECH 62
ENER 92
JAI 214
GENDER 21
ANTIDISCRIM 21
JEUN 40
SAN 100

LOVGIVNINGSMÆSSIGE RETSAKTER OG ANDRE INSTRUMENTER

Vedr.: RÅDETS HENSTILLING om den økonomiske politik i euroområdet

RÅDETS HENSTILLING

af ...

om den økonomiske politik i euroområdet

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 136, stk. 1, sammenholdt med artikel 121, stk. 2,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹, særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer², særlig artikel 6, stk. 1,

¹ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

² EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,
som henviser til Det Europæiske Råds konklusioner,
som har hørt Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,
som har hørt Udvalget for Økonomisk Politik, og
som tager følgende i betragtning:

- (1) Euroområdet økonomiske genopretning i perioden efter covid-19-pandemien er blevet afbrudt af en række eksterne chok. Takket være navnlig en beslutsom reaktion for så vidt angår den økonomiske politik, både nationalt og på EU-plan, og ophævelsen af inddæmningsforanstaltningerne udviste euroområdet en stabil BNP-vækst i 2021 og 2022, nemlig på henholdsvis 5,3 % og 3,5 %. Arbejdsmarkedet viste sig også modstandsdygtigt med en arbejdsløshed, der nåede et rekordlavt niveau på 6,7 % i 2022. Stigningen i de globale energipriser, den øgede usikkerhed og forstyrrelser i forsyningskæden som følge af Ruslands angrebskrig mod Ukraine resulterede imidlertid i en klar opbremsning i den økonomiske aktivitet i anden halvdel af 2022. Energikrisen har ført til en nedjustering af prognoserne for 2023. Samlet set anslås det, at BNP-væksten i euroområdet vil falde til kun 0,3 % i 2023, før den igen vil ligge på 1,5 % i 2024. Energimarkedet og andre råvaremarkeder har givet næring til inflationen, som med tiden har bredt sig til andre varer og nåede op på 8,4 % i 2022. Inflationen forventes nu at forblive høj i de kommende måneder og holde sig på 6,1 % i 2023, før den falder i 2024. Arbejdsmarkederne forventes fortsat at være robuste, da efterspørgslen efter arbejdskraft stadig er høj. Da mange virksomheder stadig melder om mangel på arbejdskraft, anslås det, at arbejdsløsheden kun vil stige moderat næste år, før den falder igen i 2024. Samtidig forventes den nominelle lønvækst at stige i 2023, men at holde sig under inflationen, hvilket vil føre til et fald i husholdningernes købekraft.

I den forbindelse er overskuddet på de løbende poster i euroområdet langsomt forsvundet i takt med den stærkt forværrede energibalance, og euroens nominelle depreciering i forhold til den amerikanske dollar og visse andre valutaer siden anden halvdel af 2021 vil sandsynligvis kun give et beskedent løft til konkurrenceevnen på grund af de høje energiomkostninger.

- (2) Forværringen af de makroøkonomiske forhold og de store prisforskelle mellem medlemsstaterne er en udfordring for indkomst- og konjunkturforløbkonvergen i euroområdet. Selv om covid-19-pandemien førte til dybe, om end overvejende forbigående, forskelle i de makroøkonomiske resultater, havde den en begrænset og midlertidig indvirkning på synkroniseringen af konjunkturforløbet. Energikrisen udløser nye uensartede makroøkonomiske konsekvenser i euroområdet. På grund af forskelle i energimiks mellem landene og i de politikker, der skal afbøde virkningerne af energichokket, er der opstået store forskelle i både den samlede inflation og kerneinflationsraten i euroområdet. Højere energipriser og pres på forsyningskæden har haft en ujævn indvirkning på fremstillings- og servicesektorerne i de forskellige euromedlemsstater og kan resultere i forskydninger i disses relative konkurrenceevne. De foreliggende indikatorer tyder på, at konkurrenceevneforskellene i euroområdet indtil videre har været begrænsede, men afvigelserne i betalingsbalancens løbende poster i euroområdet er i den seneste tid blevet større, hovedsagelig som følge af de forværrede energibalancer.

- (3) For at sikre en passende og koordineret politisk reaktion på de forværrede økonomiske udsigter og den høje inflation er det nødvendigt, at den monetære politik og finanspolitikken er tilstrækkeligt afstemt og sammenhængende. Den monetære politik skal imødegå den høje inflation. Den Europæiske Centralbank (ECB) er rede til at sætte ind over for eventuelle risici for en uberettiget, ukontrolleret markedsudvikling, der udgør en alvorlig trussel mod transmissionen af den monetære politik i hele euroområdet. I den nuværende situation vil en bredt baseret finanspolitisk ekspansion for at understøtte efterspørgslen yderligere øge inflationspresset. Den offentlige gæld er høj i flere euromedlemsstater. Dette kræver en finanspolitik i de enkelte medlemsstater, som er tilstrækkeligt afstemt efter deres økonomiske og finanspolitiske situation, i overensstemmelse med Rådets henstillinger fra 12. juli 2022 om de nationale reformprogrammer for 2022 og med Rådets udtalelser om stabilitetsprogrammerne for 2022¹. Det kræver også, at de er parate til at tilpasse de nationalt finansierede løbende primære udgifter til udviklingen og samtidig bevare gældsholdbarheden. På den anden side er der behov for målrettede og midlertidige finanspolitiske foranstaltninger for at støtte sårbare personer og virksomheder, også med henblik på at bevare arbejdspladser og menneskelig kapital, samtidig med at prissignalerne bevares, og der skabes incitamenter til at reducere energiforbruget. En tæt samordning af de politiske reaktioner mellem medlemsstaterne er fortsat af afgørende betydning. Arbejdsmarkeds- og socialpolitikkerne er ligeledes vigtige midler i forbindelse med afbødningen af de sociale virkninger af høj inflation. Gennemsnitslønningerne holdt ikke trit med inflationen i 2022.

¹ Rådets henstillinger af 12. juli 2022 om de nationale reformprogrammer for 2022 og med Rådets udtalelser om stabilitetsprogrammerne for 2022 (EUT C 334 af 1.9.2022, s. 1, 35, 44, 52, 60, 70, 96, 104, 112, 120, 128, 146, 154, 162, 181, 197, 205, 213, 221).

Fremover er der behov for en omhyggelig afbalancering af lønudviklingen for at beskytte lønmodtagernes købekraft – med fokus på de lavtlønnede – samtidig med at risikoen for at lønningerne fører til øget inflation og øger de begyndende forskelle i konkurrenceevnen i euroområdet og på verdensplan undgås. Fremme af kvalitetsbeskæftigelse kan også bidrage til at fastholde forbruget. Aktiv inddragelse af arbejdsmarkedets parter hjælper til at identificere udfordringer, herunder de specifikke udfordringer for den monetære union, forbedrer de politiske løsninger og sikrer et bredere ejerskab til den økonomiske og sociale dagsorden. Udbudspolitikker kan også bidrage til lavere inflation ved at fremskynde opbygningen af alternative energiforsyninger, styrke konkurrencen og innovationen, forbedre ressourceallokeringen og støtte produktivitetsvæksten. Risiciene for den finansielle stabilitet kræver også fortsat overvågning.

- (4) Genopretnings- og resiliensfaciliteten, der blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241¹ ("faciliteten"), og fondene under samhørighedspolitikken er vigtige redskaber til at styrke euroområdet modstandsdygtighed og støtte konvergens. Gennemførelsen af faciliteten i euromedlemsstaterne er godt på vej, idet der er udbetalt over 136 000 000 000 EUR i forfinansiering, og milepælene og målene er opfyldt. Siden udbruddet af covid-19-pandemien er der under samhørighedspolitikken programmer udbetalt over 82 000 000 000 EUR til euromedlemsstaterne. Faciliteten og fondene under samhørighedspolitikken bidrager til de politiske prioriteter for euroområdet gennem flere kanaler: begge støtter den økonomiske aktivitet gennem yderligere investeringer, og på længere sigt vurderes det, at de planlagte investeringer og strukturreformer vil støtte den grønne og den digitale omstilling og samtidig fremme større vækst i produktiviteten og den potentielle output samt øge medlemsstaternes modstandsdygtighed. En stor del af de investeringer og reformer, der er iværksat som led i faciliteten, er relevante for gennemførelsen af de politiske prioriteter for euroområdet, der er identificeret i tidligere henstillinger vedrørende euroområdet. For at fastholde reformmomentummet er det derfor afgørende at fortsætte med at gennemføre aftalte reformer og investeringer efter den fastlagte tidsplan.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17).

- (5) Den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst, der er indeholdt i Kommissionens meddelelse af 22. november 2022, skitserer de vigtigste politiske prioriteter og retningslinjer for det kommende år for at sikre en sammenhængende økonomisk-politisk reaktion på EU-plan. Den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst er struktureret omkring de fire dimensioner af bæredygtighedskonkurrenceevne/ miljømæssig bæredygtighed, retfærdighed, produktivitet, makroøkonomisk stabilitet, og er i overensstemmelse med De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling. Derudover indeholder rapporten om varslingsmekanismen 2023, som blev offentliggjort den 22. november 2022, Kommissionens analyse af mulige makroøkonomiske ubalancer, der kan hindre, at medlemsstaternes økonomier, Den Økonomiske og Monetære Union og Unionen som helhed fungerer efter hensigten.
- (6) Den hurtige stigning i inflationen i det seneste år har udløst en hurtig justering af pengepolitikken på verdensplan. ECB er begyndt at normalisere den monetære politik for at sikre en rettidig tilbagevenden til det mellemfristede inflationsmål på 2 %. Den har også tilkendegivet, at normaliseringen af rentesatserne vil fortsætte under hensyntagen til udviklingen i de økonomiske data. Udbudsbegrænsninger spiller en vigtig rolle i den seneste kraftige stigning i inflationen, og inflationsforskellene gør det mere krævende at føre monetær politik. En ensartet politisk transmission i hele euroområdet er en forudsætning for, at den monetære politik kan opfylde sit formål.

- (7) Den finanspolitiske kurs i euroområdet, målt som ændringen i de primære nettoudgifter i forhold til den gennemsnitlige potentielle vækst, forventedes ifølge Kommissionen at være ekspansiv i 2022 og stort set neutral i 2023, men vil blive ekspansiv, hvis der vedtages yderligere energistøtteforanstaltninger, eller hvis de nuværende foranstaltninger forlænges til at løbe i hele 2023. I 2023 bør finanspolitikken undgå at forstærke inflationseffekten af de igangværende udbudschok, og en bredt baseret fiskal impuls til økonomien er ikke berettiget, hverken på nationalt plan eller for euroområdet som helhed. Udfordringen er særlig aktuell for de medlemsstater, der oplever en høj kerneinflation, også i lyset af de alvorlige økonomiske og sociale vanskeligheder, der følger af udhulingen af lønmodtagernes, og navnlig de lavtlønnedes, købekraft. Desuden bør finanspolitikken forblive forsigtig og kombinere højere investeringer med styring af væksten i de primære løbende nettoudgifter. I denne forbindelse er den forventede yderligere stigning i udnyttelsen af facilitetens midler og i nationalt finansierede investeringer i medlemsstaterne i overensstemmelse med behovet for at øge de offentlige og private investeringer til den grønne og den digitale omstilling og til energisikkerhed. Samtidig vil den finanspolitiske fleksibilitet bidrage til at imødegå stor usikkerhed og store negative risici for de økonomiske udsigter uden at underminere incitamenterne til energiomstilling. Covid-19-pandemien har efterladt sig en meget stor gæld i euroområdet, og selv om den offentlige gæld forventes at falde, vil den fortsat ligge et godt stykke over niveauet før pandemien. Selv om risiciene for holdbarheden på kort sigt i det store og hele er aftaget, er de på mellemlang og lang sigt fortsat høje i flere medlemsstater, og rentestigninger forventes gradvist at føre til en større gældsbyrde.

- (8) Som reaktion på stigningen i energipriserne har euromedlemsstaterne truffet hasteforanstaltninger, der skønnes at udgøre 1,25 % af BNP i 2022 og op til 1 % i 2023, idet det forventede fald afhænger af udviklingen i energipriserne og den planlagte tilbagerulning af de dertil knyttede foranstaltninger. På baggrund af den økonomiske efterårsprognose 2022 fra Kommissionens tjenestegrene har de foranstaltninger, der hidtil er truffet, primært til formål at afbøde prisstigninger, og i gennemsnit er kun 20 % målrettet mod indkomstforanstaltninger. Der er behov for at begrænse de finanspolitiske omkostninger ved sådanne støtteforanstaltninger, samtidig med at der tages hensyn til deres fordelingsmæssige virkning for forskellige indkomstgrupper, indvirkningen på energiefterspørgslen og investering i den grønne omstilling, mulige fordrejninger af det indre marked og negative afsmittende virkninger mellem medlemsstaterne. Med henblik derpå er det vigtigt at nå til enighed om en fælles tilgang. Navnlig kunne mulighederne for en velafstemt tostrengt energiprismodel, hvor sårbare forbrugere drager fordel af regulerede priser op til et vist forbrugsniveau, og andre ordninger, som opfylder lignende mål, undersøges under hensyntagen til nationale forhold. Passende måder gradvis at afvikle støtten på, efterhånden som energiprispresset mindskes, kunne ligeledes overvejes. Ud over midlertidige energiforanstaltninger kan offentlige og private investeringer bidrage til at styrke energiafhængigheden og -sikkerheden og den grønne omstilling. Siden den globale finanskrisen har euroområdet lidt under et lavt omfang af både private og offentlige investeringer.

De politiske skridt, der er taget som reaktion på covid-19-krisen, har sammen med ekstraordinær støtte fra NextGenerationEU bidraget til at fastholde niveauet for offentlige investeringer, hvilket har haft en positiv indvirkning på den potentielle vækst, navnlig i de medlemsstater, der har den største offentlige gældsbyrde. Yderligere private og offentlige investeringer, navnlig via gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanerne, af programmerne under samhørighedspolitikken, og af de nationale energi- og klimaplaner, som medlemsstaterne skal ajourføre senest i juni 2023, er afgørende for bæredygtig og sammenhængende vækst og for at opnå den grønne og den digitale omstilling.

- (9) Den 9. november 2022 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse om retningslinjer for en reform af rammen for økonomisk styring i EU med henblik på at forbedre effektiviteten af økonomisk overvågning og samordning af politikker i Unionen. Ifølge denne meddelelse skal der fastlægges en enklere og mere integreret struktur for makroøkonomisk overvågning for at sikre gældsholdbarhed og fremme bæredygtig og inklusiv vækst. De vigtigste elementer i denne meddelelse har til formål at forenkle rammen, styrke det nationale ejerskab og styrke håndhævelsen. I denne meddelelse foreslås det, at den finanspolitiske kurs fastlægges i mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag, som medlemsstaterne forelægger, inden for en gennemsigtig fælles EU-ramme. Disse planer, som vil skulle vedtages af Rådet, skal samle de finanspolitiske tilsagn samt de reform- og investeringstilsagn, der støtter gældsholdbarhed og bæredygtig vækst og afspejler Unionens og medlemsstaternes prioriteter. Reform- og investeringstilsagn i de nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag vil give mulighed for en længere finanspolitisk tilpasningsperiode.

Mens traktatens referenceværdier på 3 % af BNP for underskuddet og 60 % af BNP for gælden fastholdes, vil rammen være baseret på en mere risikobaseret overvågning med fokus på gældsholdbarhed. Med hensyn til proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer er det vigtigt fortsat at rette op på makroøkonomiske ubalancer på en koordineret og afbalanceret måde. I Kommissionens meddelelse foreslås der en mere fremadskuende ramme for at kunne identificere nye risici under udvikling. Vurderingen af, hvorvidt der foreligger ubalancer, vil fortsat været baseret på de tre kriterier: omfanget af ubalancerne, deres udvikling og den politiske reaktion. Kriterierne for deres udvikling og den pågældende medlemsstats politiske reaktion vil imidlertid blive tillagt større vægt i vurderingen.

- (10) Arbejdsmarkedet i euroområdet har udvist bemærkelsesværdig modstandsdygtighed takket være politisk støtte under covid-19-krisen. I første kvartal 2022 oversteg det samlede antal arbejdstimer niveauet fra før pandemien, og beskæftigelsen fortsatte med at stige gennem første halvdel af 2022 til et historisk højt niveau i andet kvartal 2022, hvilket pressede arbejdsløshedsprocenten ned på 6,8 %, det laveste niveau siden euroens indførelse. Der er dog stadig plads til forbedringer med hensyn til integration på arbejdsmarkedet af kvinder, unge og ældre, personer med handicap og sårbare grupper. Fremadrettet vurderes den forventede afmatning i den økonomiske aktivitet at påvirke beskæftigelsesudsigterne negativt med en svagt stigende arbejdsløshedsprocent i 2023. Der er ikke meget, der tyder på, at covid-19-krisen har ført til en strukturel forværring af problemerne med jobmatchning.

Der er dog betydelige arbejdsmarkedsforskelle mellem medlemsstaterne og sektorer. Siden 2019 har jobskabelsen været kraftigst inden for informationsteknologi og professionelle tjenesteydelser, mens der er registreret et tab af arbejdspladser inden for transport samt hotel og restauration. Demografiske ændringer ventes også at spille en rolle i forbindelse med stramningen af arbejdsmarkederne i euroområdet. Tilstrækkelige og effektive investeringer i kvalitetsuddannelser på alle alderstrin vil være afgørende for at afhjælpe den nuværende og fremtidige mangel på kvalificeret arbejdskraft og støtte den grønne og den digitale omstilling. Lønvæksten steg noget i 2022, hvilket førte til en samlet stigning i enhedslønomkostningerne. Overordnet var den dog fortsat moderat og forventes at holde sig et godt stykke under inflationen. Reallønnen pr. ansat forventes at falde med 2,8 % i 2022 og med yderligere 0,9 % i 2023, før en del af tabet indhentes i 2024. Forankrede inflationsforventninger er afgørende for at mindske risikoen for, at hurtigt stigende lønkrav skubber inflationen yderligere op.

- (11) Strukturreformer, herunder dem, der gennemføres som led i den europæiske grønne pagt eller grønne og digitale reformer, som støttes af "faciliteten", navnlig efter de ændringer, der er indført i forordning (EU) 2021/241 af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435¹ med henblik på at gennemføre REPowerEU-planen, der er indeholdt i Kommissionens meddelelse af 18. maj 2022, er vigtige for at styrke det indre marked og modstandsdygtigheden i euroområdet økonomier. I den forbindelse er det også vigtigt at gennemføre de landespecifikke reformer, som Rådet anbefalede i 2022 i forbindelse med det europæiske semester. En yderligere forbedring af erhvervsklimaet, herunder ved at mindske hindringerne for investeringer og for omfordeling af kapital, modernisere de offentlige forvaltninger, fremskynde udstedelsen af tilladelser og samtidig beskytte miljøet og fjerne restriktive lovgivningsmæssige rammer kan øge produktiviteten og væksten. Reformen er sammen med investeringer vigtige for at gennemføre den grønne og den digitale omstilling, navnlig for at forbedre energieffektiviteten, støtte omstillingen til klimaneutralitet, øge udbuddet og udbredelsen af vedvarende energi og støtte omskoling og opkvalificering. Den hurtige og vedvarende stigning i energipriserne har sat de energiintensive industriers og små og mellemstore virksomheders forretningsmodeller under pres, hvilket har påvirket beskæftigelsen og den menneskelige kapital. Effektive insolvensordninger kan støtte omstillingen og gøre det lettere at omfordele ressourcer. Insolvensordningerne i euroområdet er stadig meget forskellige, og en øget effektivitet og harmonisering heraf vil kunne understøtte den økonomiske tilpasning og det indre marked for kapital.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1).

- (12) Banksektoren udviste generel modstandsdygtighed i 2022. Mens banksektoren i euroområdet som helhed er velkapitaliseret og har oplevet en forbedring af rentabiliteten siden 2021, kan en kraftig forværring af de makroøkonomiske udsigter og højere renter, som øger låntagernes omkostninger, forringe kvaliteten af aktiverne. I en situation med vanskeligere kreditadgang er det vigtigt med rettidig overvågning af risici, proaktivt samarbejde med skyldnere og aktiv forvaltning af misligholdte lån for at bevare bankernes mulighed for at finansiere økonomien. Kreditinstitutternes modstandsdygtighed kan blive hæmmet af strukturelle faktorer, herunder overkapacitet og konkurrence fra nye udbydere af finansielle tjenesteydelser. Der kan også opstå andre risici på de finansielle markeder. Navnlig kan højere risikopræmier og strammere likviditetsforhold føre til et fald i aktivpriserne. På grund af margin calls kan dette skabe yderligere pres ud over det likviditetsstress, som nogle energiselskaber allerede oplever. Også bolig- og erhvervsejendomsmarkedernes reaktion på højere rentesatser kræver nøje overvågning, da lavere efterspørgsel og en forværring af gældsserviceringssevnen kan lægge et nedadrettet pres på ejendomspriserne og øge cykliske risici, navnlig i de medlemsstater i euroområdet, hvor husholdningsgælden er høj. Desuden kræver øgede cyberrisici større opmærksomhed, og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2554¹ vil styrke finansielle virksomheders modstandsdygtighed over for risici i forbindelse med informations- og kommunikationsteknologi. I september 2022 udsendte Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici henstilling ESRB/2022/7 med en advarsel, hvori det anmodede institutioner i den private sektor, markedsdeltagere og relevante myndigheder om fortsat at forberede sig på halerisikoscenarioer.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2554 af 14. december 2022 om digital operationel modstandsdygtighed i den finansielle sektor og om ændring af forordning (EF) nr. 1060/2009, (EU) nr. 648/2012, (EU) nr. 600/2014, (EU) nr. 909/2014 og (EU) 2016/1011 (EUT L 333 af 27.12.2022, s. 1).

- (13) I juni 2022 nåede Eurogruppen til enighed om, at arbejdet med bankunionens fremtid som et umiddelbart skridt bør fokusere på at styrke den fælles ramme for styring af bankkriser og nationale indskudsgarantiordninger, således at der tilvejebringes en ramme, der er tilpasset alle typer banker. Eurogruppen forpligtede sig til efterfølgende at gennemgå status for bankunionen og på en konsensusbaseret måde identificere eventuelle yderligere foranstaltninger vedrørende de øvrige udestående elementer med henblik på at styrke og fuldføre bankunionen. Kommissionen har meddelt, at den agter at fremsætte et lovgivningsforslag om en ramme for krisestyring og indskudsforsikring i første halvdel af 2023. Ændringer af rammen for krisestyring og indskudsforsikring kan bidrage til at gøre euroområdet mere modstandsdygtig. Kommissionen har også meddelt, at den i første halvdel af 2023 vil fremsætte et lovgivningsforslag om indførelse af den digitale euro og regulering af dens hovedelementer med forbehold af medlovgivernes afgørelse. En eventuel afgørelse om udstedelse af den digitale euro vil blive truffet af ECB's styrelsesråd efter afslutningen af en potentiel gennemførelsesfase. En digital euro, som vil være et supplement til kontanter, kan indebære flere fordele for euroområdet økonomi. Den vil navnlig støtte digitaliseringen af økonomien og innovation inden for betalinger og samtidig styrke euroens internationale rolle. Udviklingen af en digital euro kan, også på baggrund af den aktuelle geopolitiske situation, øge euroområdet og Unionens økonomiske og finansielle autonomi,

HENSTILLER, at euromedlemsstaterne i perioden 2023-2024 hver især træffer foranstaltninger, herunder ved at gennemføre deres genopretnings- og resiliensplaner, og i fællesskab i Eurogruppen, med henblik på at:

- 1) afholde sig fra at yde bredt baseret støtte til den samlede efterspørgsel i 2023 og samtidig målrette finanspolitiske foranstaltninger bedre for at imødegå de høje energiprisers indvirkning på sårbare husholdninger og levedygtige virksomheder og samtidig bevare fleksibiliteten til at tilpasse sig den hastigt skiftende situation, hvis det er nødvendigt; fortsætte med at koordinere nationale finanspolitikker på tværs af medlemsstaterne for at bevare gældsholdbarheden og øge vækstpotentiallet på en bæredygtig måde og dermed også lette den monetære politiks opgave med at sikre en rettidig tilbagevenden til ECB's mellemfristede mål på 2 %; nå til enighed om en fælles tilgang til og navnlig overveje at erstatte bredt baserede prisforanstaltninger med en velafstemt omkostningseffektiv tostrengt energiprismodel, der sikrer incitamentet til energibesparelser, eller andre ordninger, der opfylder lignende mål, under hensyntagen til nationale forhold, samt overveje passende måder at afvikle støtten på, efterhånden som energiprispresset mindskes; fastlægge behørigt differentierede mellemfristede finanspolitiske strategier gennem en gradvis og holdbar konsolidering samt gennem investeringer og reformer for at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt

- 2) opretholde et højt offentligt investeringsomfang og fremme private investeringer, der er nødvendige for at styrke den økonomiske og den sociale modstandsdygtighed og at støtte den grønne og den digitale omstilling, herunder med henblik på større energieffektivitet og omstilling til vedvarende energikilder; gennemføre programmerne under samhørighedspolitikken og genopretnings- og resiliensplanerne, sikre rettidig gennemførelse af reformer og investeringer og sikre, at ajourføringer af planerne er målrettede og tager hensyn til udviklingen i den økonomiske situation, samtidig med at det overordnede ambitionsniveau ikke sænkes; tage yderligere skridt, herunder gennem kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og gennem nationale energi- og klimaplaner, til at fremskynde energiomstillingen og øge Unionens energiafhængighed
- 3) i overensstemmelse med national praksis og under hensyntagen til arbejdsmarkedsparternes rolle støtte en lønudvikling, der afbøder lønmodtagernes tab af købekraft, navnlig for lavtlønnede arbejdstagere, samtidig med at den afspejler produktivitetsudviklingen på mellemlang sigt og begrænser anden runde-effekter på inflationen; udvikle og om nødvendigt tilpasse sociale støtteordninger for at hjælpe sårbare husholdninger til at håndtere energichokket og den grønne og den digitale omstilling og imødegå den øgede risiko for fattigdom; yderligere forbedre de aktive arbejdsmarkedspolitikker og træffe foranstaltninger til at afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft og fremme kvalitetsbeskæftigelse; sikre en reel inddragelse af arbejdsmarkedets parter i den politiske beslutningsproces og styrke den sociale dialog

- 4) sikre, at støtten til virksomheder, navnlig små og mellemstore virksomheder, der kom under økonomisk pres på grund af energikrisen, er omkostningseffektiv, midlertidig og målrettet levedygtige virksomheder. Den ydede støtte bør opretholde incitamentet til energieffektivitet og til vedvarende energi og samtidig bevare lige konkurrencevilkår og det indre markeds integritet, herunder gennem de midlertidige kriserammebestemmelser for statsstøtte; forbedre erhvervsklimaet, navnlig ved at styrke konkurrencen og gøre insolvensrammerne mere effektive for at sikre, at de effektivt og rettidigt håndterer konkurs og selskabsomstrukturering; bidrage til fremskridt hen imod kapitalmarkedsunionen
- 5) bevare den makrofinansielle stabilitet, opretholde kreditkanalerne til økonomien og undgå risikoen for finansiel fragmentering; overvåge de risici, der navnlig er forbundet med spændinger i energisektoren, stramning af finansielle vilkår, misligholdte aktiver, private gælds niveauer og udviklingen på ejendomsmarkedene; fortsætte arbejdet med at fuldføre bankunionen, hvor næste skridt er reformen af den nuværende ramme for krisestyring og indskudsforsikring; fortsætte med at engagere sig aktivt i det forberedende arbejde med den eventuelle indførelse af en digital euro.

Yderligere skridt til uddybning af Den Økonomiske og Monetære Union bør tage hensyn til erfaringerne fra udformningen og gennemførelsen af Unionens omfattende økonomisk-politiske reaktion på covid-19-krisen. Hurtige fremskridt med gennemgangen af den økonomiske styring er en prioritet for at styrke samordningen af de økonomiske politikker. Fremskridtene med uddybningen af Den Økonomiske og Monetære Union bør fortsættes med fuld respekt for Unionens indre marked og på en åben og gennemsigtig måde over for medlemsstater uden for euroområdet.

Udfærdiget i Bruxelles, den ...

På Rådets vegne

Formand
